

DUHOVNICUL

100 de ani cu
PĂRINTELE JUSTIN

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2019

DUHOVNICUL

100 de ani cu PĂRINTELE JUSTIN

100 de portrete de
Cristina Nichituș Roncea

Cristina Nichituș Roncea, fotograf

A absolvit Facultatea de Științe Economice, Universitatea „Al. I. Cuza” și Facultatea de Drept „Petre Andrei” din Iași și a urmat Școala de Fotografie a Centrului Cultural „Mihai Eminescu” din Iași. A lucrat ca fotograf în presă în Trustul MediaPro și Grupul Ziua și este colaborator la Itsy Bitsy Radio și Familia Ortodoxă.

Cărți publicate:

„Mami, îți mulțumesc! – Ghidul părinților isteți în imagini povestite”, realizat împreună cu Asociația de Pediatrie și Consultanță în Alăptare, Editura Mica Valahie, București, 2015, cu un Cuvânt Înainte de Prof. Univ. Dr. Ilie Bădescu, directorul Institutului de Sociologie al Academiei Române

„Părintele Justin Mărturisitorul”. Fotografii și vorbe de duh ale Părintelui Justin Pârveu, Editura Mica Valahie, București, 2013, cu un Cuvânt Înainte de Doamna Aspazia Oțel Petrescu

„Precum în cer” – Călătorie foto prin lumea ortodoxă românească, Editura Compania, 2011, Album bilingv româno-englez cu un Cuvânt Înainte de Academician Florin Constantiniu

Fotografie de copertă pentru: „Academician Florin Constantiniu – Cuvinte despre credință”, Ediție îngrijită și note de Pr. Dorin-Demostene Iancu, Editura Doxologia, 2018; „Aspazia Oțel Petrescu – Interviu”, Fundația Justin Pârveu, 2018; Părintele Arsenie Papacioc – „Leacuri pentru frământările omului contemporan”, Editura Elena, 2018; Sfântul Zosima Verhovski – „Învățături despre ascultare” și „Ascultarea de Părintele Duhovnicesc”, Editura Sophia, 2018; „Părintele Justin Pârveu – Mărturii ale sfințeniei”, Fundația Justin Pârveu, 2017; Alexandru Niculescu – „Creștinismul românesc. Studii istorico-filologice”, Editura Spandugino, 2017; „Cuviosul Justin Pârveu în propriile sale cuvinte”, Mănăstirea Petru Vodă, 2015; Sfântul Nicolae Velimirovici – „Piramida Raiului”, Editura Sophia, 2014; „Ne vorbește Părintele Justin”, Fundația Justin Pârveu, 2011

Expoziții personale:

„Copilărie în Ie”, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Iunie – Septembrie 2018

„București, de ce îl iubești. Foto-interviuri cu mari personalități”, Muzeul Municipiului București – Palatul Suțu, Iunie – August 2017

„De-a bușilea prin Muzeul Satului”, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Septembrie 2017

„Alăptarea e Iubire”, Muzeul Municipiului București – Palatul Suțu, Octombrie – Noiembrie 2015; Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Septembrie 2015

„Precum în cer”, Biblioteca Județeană Dolj „Alexandru și Aristia Aman”, Craiova, Noiembrie – Decembrie 2012; Muzeul Unirii din Iași, Martie – Aprilie 2012; Muzeul Municipiului București – Palatul Suțu, Ianuarie 2012

A primit, între altele, următoarele distincții: Premiul de Excelență pentru fotografiile din campania „Alăptarea e Iubire” din partea Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România; Diploma de Excelență pentru „Basarabia-Bucovina.Info – Proiect interactiv de recuperare vizuală a spațiului istoric românesc” acordată de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului – Academia Română; Premiul pentru carte frumoasă acordat de UZPR pentru albumul de fotografie „Părintele Justin Mărturisitorul”; Diploma „Fotografa anului” acordată de Asociația Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism din România pentru realizarea albumului de fotografie „Precum în cer” ș.a.

„Doamna Cristina Nichituș Roncea a izbutit, prin arta sa, dar, mai ales, prin forța sufletului, să coboare Cerul pe pământ și să ne smulgă, fie și pentru o clipă, din mizeriile cotidianului, pentru a ne înălța într-o lume purificată.“

Academician Florin Constantiniu

Mulțumiri: Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Mănăstirii Paltin – Petru Vodă, Mănăstirii Petru Vodă

Resurse: MMB.ro, Paltin-PetruVoda.ro, Manastirea.Petru-Voda.ro, ParinteleJustinParvu.ro

ISBN 978-606-666-784-5

Descrierea CIP se găsește la Biblioteca Națională a României.

Toate drepturile rezervate; reproducerea permisă numai cu acordul autorului și a editurii

© Cristina Nichituș Roncea / Photo-Graphy.ro; Doxologia.ro

Editor: Victor Roncea

Grafica: Iuliana Constantinescu

Se dedică tuturor Justinilor și Justinelor Duhovnicului Neamului, tuturor copiilor României, pentru care știm că Părintele Justin se roagă, neîncetat.

Cuprins

Părintele Arhimandrit Justin Pârvu, Ziditor de suflete și ctitor de mănăstiri,
Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,
la trecerea în veșnicie a Părintelui Arhimandrit Justin Pârvu / 11

Testamentul Părintelui Justin, Duhovnicul Neamului,
de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei / 13

Părintele Justin Pârvu, Duhovnicul prin excelență, nu a murit și nu va muri niciodată,
de Preasfințitul Calinic Botoșăneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor / 15

Părintele Justin Pârvu – Duhovnicul a fost „omul lui Dumnezeu și al poporului român“,
de Părintele Arhimandrit Hariton Negrea / 18

„La Sfânta Liturghie Părintele avea o lumină supraomenească pe chip“,
de Maica Justina Bujor / 19

Cum a devenit Cristina Nichituș Roncea fotograf oficial al Părintelui Justin,
de Monahul Filotheu Bălan / 20

„Fiul lui Dumnezeu Se naște în noi pentru ca și noi să ne îndumnezeim“
Cuvânt la Nașterea Domnului, de Părintele Arhimandrit Justin Pârvu
(10 Februarie 1919 – 16 iunie 2013) / 22

100 de portrete cu Părintele Justin la Mănăstirile Petru Vodă și Paltin,
fotografii de Cristina Nichituș Roncea / 24

Hristos a înviat!

Cuvânt la Învierea Domnului, de Părintele Arhimandrit Justin Pârvu
(10 Februarie 1919 – 16 iunie 2013) / 187

**Părintele Arhimandrit Justin Pârvu,
Ziditor de suflete și ctitor de mănăstiri**

În perioada plină de lumină dintre sărbătoarea Înălțării Domnului la Cer și sărbătoarea Pogorării Sfântului Duh a trecut la cele veșnice Părintele Arhimandrit Justin Pârvu, starețul-ctitor al Mănăstirii Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil de la Petru Vodă, județul Neamț, și duhovnic apreciat de numeroșii săi fii duhovnicești.

Format în atmosfera de rugăciune și înaltă trăire spirituală a Mănăstirilor Durău și Cernica, cunoscute vetre monahale din perioada interbelică, Părintele Justin a îndurat, cu multă credință, încercările temnițelor comuniste de la Văcărești, Jilava, Aiud și Suceava (între anii 1948 – 1964), mărturisind cu mult curaj dreapta credință în vremuri de încercare.

Ca deținut politic, a fost forțat să lucreze în mină, iar apoi ca lucrător forestier, într-o perioadă în care mulți monahi erau obligați să-și părăsească mănăstirile în urma promulgării Decretului comunist 410/1959.

Biruind încercările și nedreptățile vremurilor de prigoană, a revenit în viața monahală, slujind ca ieromonah la Mănăstirile Secu și Bistrița, iar din anul 1991 ctitorind, în apropierea satului său natal, Mănăstirea Petru Vodă și, mai târziu, începând cu anul 1999, în apropierea acesteia, Mănăstirea de călugărițe Paltinu, în care a organizat și o casă pentru copiii săraci.

Monahul, oriunde s-ar afla, este într-o permanentă luptă pentru dobândirea Împărăției lui Dumnezeu și pentru a face cunoscută lucrarea lui Dumnezeu celor din jurul lui. Misiunea lui este de a fi „lumina lumii și sarea pământului“ (Matei 5, 13-14), dar mai ales rugător permanent pentru mântuirea oamenilor.

Când este chemat la slujire preoțească, monahul devine iconom al Tăinilor lui Dumnezeu, urmând cuvintelor Sfântului Apostol Pavel: „nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus Domnul“ (2 Corinteni 4, 5).

Părintele Arhimandrit Justin Pârnu a dat speranță celor ce suferă, pentru că el însuși a trecut prin suferință. Celor care au urmat „calea cea strâmtă și cu chinuri“ Dumnezeu le-a făgăduit: „le voi da în casa Mea și în lăuntru zidurilor Mele un nume și un loc mai de preț decât fii și fiice; le voi da un nume veșnic și nepieritor“ (Isaia 56, 5).

Privind la lumina vieții sale și la mulțimea ucenicilor pe care Părintele Justin Pârnu i-a îndrumat pe calea mântuirii în Hristos, considerăm că trecerea sa la cele veșnice este o pierdere pentru viață și lucrarea pastorală a Bisericii, pentru monahismul românesc și pentru mulțimea credincioșilor care l-au cunoscut.

În aceste clipe de vremelnică despărțire până la obșteasca Înviere, pentru ucenicii săi duhovnicești rămân ca mângâiere rugăciunea și aducerea aminte a cuvintelor ziditoare de suflet pe care le adresa tuturor.

Ne rugăm ca Hristos Domnul, Cel răstignit, înviat și înălțat la Cer, să odihnească sufletul slujitorului său Justin arhimandritul în loc luminat, în loc de odihnă, de unde au fugit toată durerea, întristarea și suspinul; și să-i ierte orice greșală a săvârșit el cu cuvântul, cu fapta sau cu gândul, ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni!

Veșnică să-i fie pomenirea din neam în neam!

Cu părintești binecuvântări și condoleanțe pentru obștea mănăstirii,

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

(Mesajul Preafericitului Părinte Daniel la trecerea în veșnicie a Părintelui Arhimandrit Justin Pârnu)

Testamentul Părintelui Justin, Duhovnicul Neamului

După ce a dus o viață adâncă, înălțătoare, curată, tulburătoare și sfântă, părintele Justin Pârnu s-a îndreptat spre împărăția Cerurilor, Împărăție pe care Părintele a pregustat-o încă din această viață, dobândind-o aici, pe deplin în lumina cea neînserată a lui Dumnezeu. S-a dus la Hristos, fără de care nu a conceput, din tinerețea lui până pe patul de suferință, să trăiască vreo clipă. A fost conștient de faptul că în Hristos trăiește, viază și se mișcă. S-a născut în cer, cum spuneau creștinii altă dată, după ce a fost binecuvântat de Dumnezeu să se nască într-o împărăție a cerurilor încă din această lume. S-a dus la frații și surorile sale de suferință, care au plecat din această viață cu multă vreme înaintea sa. În ultimele zile ale vieții sale, în chilia de alături, într-un moment de har, a mărturisit un Testament, legământ care să fie pentru cei care mai rămân pe acest pământ, care să fie împlinit de cei care rămân în urmă. Părintele a ținut să ceară iertare tuturor, a menționat persoana care să-i urmeze în funcția de stareț, iar la final a dorit să comunice patru lucruri poporului român, unui popor pe care el cu durere îl numea „fără stăpân“. Părintele a dorit să comunice patru lucruri prin patru cuvinte, rostite cu greu dar apăsător; patru cuvinte lăsate ca stâlpi de rezistență pentru cei care doresc să-i urmeze drumul sufletului său: în primul rând,

Unitate în orice situație, în al doilea rând Pocăință multă, astfel încât Dumnezeu să ne ierte de prea multele noastre păcate, în al treilea rând, părintele Justin a spus că în Biserică trebuie să fie Ascultare, și toate așezate sub egida Rugăciuni de zi și de noapte.

Unitate, Pocăință, Ascultare și Rugăciune, sunt credem noi cei patru stâlpi, cele patru picioare ale tronului pe care stă Stăpânul acestui neam, Hristos Domnul. Acest Testament l-a rostit în numele lui Dumnezeu Atotțiitorul, căruia l-a închinat viața, cu durere pentru neamul său și cu dragoste nesfârșită pentru familia creștină. Căci acestea au fost cele trei altare cărora Părintele Justin li s-a consacrat: Dumnezeu, Neamul său și Familia Creștină. În aceste trei altare el a viețuit, s-a rugat și în cele din urmă s-a jertfit. Despre credința în Dumnezeu și neamul său el mărturisea adesea, spunând:

„Credința în Dumnezeu este tot ce dă frumusețe neamului nostru. Forța unei națiuni este credința Dumnezeu“.

Iar despre neamul său, îl definea adeseori în următoarele cuvinte:

„Neamul este mama mea, tatăl meu, fratele meu, sora mea. Neamul este vecinul meu, satul meu, comuna mea și județul meu și toți înaintașii noștri, cu moșii și strămoșii lor, ce se odihnesc în pământul acesta, și tot cel ce vorbește aceeași limbă, are aceeași credință și năzuiește aceleași idealuri. Acesta este neamul, nu e nici o noțiune așa de periculoasă“.

Iar pentru Familie, atât de încercată în tinerețea sa, după război dar mai ales, poate mult mai încercată în vremurile din urmă, Părintele avea următoarele cuvinte:

„Familia este valoarea pe care se întemeiază o națiune. Avem nevoie de o Familie sănătoasă pentru că aici se formează viitorul bărbat de stat, aici se formează geniul, eroul, mucenicul și sfântul“.

Având în gând pe Dumnezeu, neamul său și familia creștină, părintele Justin Pârnu a dorit să stea permanent de veghe. Cuvântul său de foc, glasul său de trâmbiță, tonul categoric, ferm și sever, au fost auzite când i-a întâmpinat pe toți batjocoritorii de Dumnezeu, trădătorii de țară și atentatorii la viața familiei. Prin intuiția-i de excepție, Părintele a avertizat că prin acești batjocoritori pătrunde în neamul și pământul său păgânătatea manifestată în foarte multe feluri, păgânătate care dorește să-L alunge pe Dumnezeu din viața oamenilor, păgânătate care dorește să-i dezlege pe români de valorile neamului și să afecteze întru adâncime familia creștină. Pentru aceasta Părintele Justin dorea să fie de veghe și să sensibilizeze pe cei din jur sau pe cei mai de departe să stea de veghe pentru ca să nu se ajungă – așa cum spunea Părintele Justin – la căderea cea din urmă, pe care o definea astfel:

„Căderea a început în momentul în care Biserica lui Dumnezeu a fost lovită la rădăcină, când Patria a fost înjosită de conducătorii ei și Familia creștină a fost desconsiderată“.

Dar dincolo de tonul său categoric, de cuvântul său ca o sabie cu două tăișuri – după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, sabie care pătrunde până la încheieturi, până la despărțituri între oase și măduve, între suflet și duh – dincolo de această fermitate cu care își prezenta mărturisirea despre Dumnezeu, despre neamul său și despre familie, Părintele Justin era omul blând, sensibil, gingaș, deschis, era Duhovnicul, era iubitorul de oameni și odihnitorul de suflete.

Mulțumim Preasfintei Treimi pentru că a binecuvântat ca părintele Justin Pârnu să se nască pe pământ românesc și pentru că l-a apărut în vreme de prigoană cruntă. Mulțumim lui Dumnezeu pentru că i-a dat părintelui puterea mărturisirii în vremurile acestea atât de tulburate pentru neam și pentru familie.

Înaltpreasfințitul Părinte Teofan,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei
(Cuvânt rostit la slujba de înmormântare a Părintelui Justin)

Părintele Justin Pârnu, Duhovnicul prin excelență, nu a murit și nu va muri niciodată

Părintele arhimandrit Justin Pârnu a fost un model în toate. Era un părinte care avea o sinceritate vecină cu inocența. Viața și-a trăit-o în ritmul și cadența fericirilor, iar vorba lui filocalică lăsa să se întrevadă permanenta lui legătură cu Dumnezeu. S-a strămutat la cele veșnice la 16 iunie 2013 și a fost înmormântat sub tâmpla ctitoriei sale, pentru ca astfel să fie nelipsit de la slujbele Bisericii, precum și din viața pelerinilor închinători.

Părintele stareț arhimandrit Justin Pârnu este considerat a fi un dar al lui Dumnezeu pentru Sfânta noastră Biserică. Viața Sfinției sale a fost o viață plină, în egală măsură, de Taboruri și Golgote.

Până-n 1948, când a fost întemnițat, sfinția sa s-a bucurat de dragostea părinților și a fraților lui, precum și de frumusețile și valorile spirituale ale Ortodoxiei, descoperite, parte dintre ele, ca viitor la Mănăstirea Durău, la poarta căreia a bătut în 1936, când avea doar 17 ani, și pe seama căreia a fost hirotonit preot, câțiva ani mai târziu, în 1941, de către Preasfințitul Valeriu Moglan, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor.

Ruperea Ardealului de Nord-Vest, a Basarabiei și a Bucovinei de trupul patriei mame, România, l-a îndurerat nespun de mult pe tânărul slujitor, care și-a iubit, în egală măsură, Țara și Biserica, două noțiuni sfinte pentru cuvioșia sa. Această dragoste de Țară l-a determinat să se înroleze în armată, ca preot misionar, și să participe la cel de-al doilea Război Mondial, ajungând până la Don.

Întors de pe front în 1944, 4 ani mai târziu, în 1948, părintele arhimandrit Justin Pârnu a fost arestat, judecat și condamnat pentru simplul motiv că a mers în pelerinaj cu icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea Durău prin satele de pe Valea Bistriței. Timp de șaisprezece ani (1948-1964), alături de mii de români condamnați (preoți, călugări și călugărițe, profesori, doctori, ingineri, precum și alte categorii sociale importante), a fost închis și torturat în beciurile securității și în temnițele comuniste de la Roman, Suceava, Văcărești, Jilava, Aiud și Gherla sau în minele de plumb de la Baia Sprie, sau în colonia de muncă infernală de la Periprava – Delta Dunării, sau în Centrul de reeducare de la Pitești, pe motive politice și/sau de credință.

În celulele închisorilor, sfinția sa a învățat, cum doar cei care au trecut prin astfel de încercări o știu, ce înseamnă foamea, frigul, tortura, bătăile, umilințele, privarea de somn, de lumină, de aer, de comunicare. Într-un cuvânt, ce înseamnă să nu mai fii persoană, ci număr.

În 1964, părintele stareț arhimandrit Justin Pârnu, ieșit cu zile din închisorile comuniste, s-a angajat timp de 2 ani (1966) ca muncitor forestier după care, cu îngăduința ofițerului de securitate care îl avea sub observație, s-a întors ca preot slujitor și duhovnic în Mănăstirile Secu (1966-1975; 1990-1991) și Bistrița (1975-1990).

Odată cu revoluția din 1989, părintele arhimandrit Justin Pârnu a început să-și trăiască visul. Așa se face că, având binecuvântarea Părintelui Patriarh Daniel, pe atunci Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, sfinția sa a pus piatra de temelie a Mănăstirii Petru Vodă, cu hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, lucrare finalizată în anul 2000. Da, construirea acestei mănăstiri a fost împlinirea unui vis pe care sfinția sa l-a avut încă de pe vremea când scormonea ca deținut măruntaiele unui munte din Baia Sprie, înainte de a gusta din suferințele închisorii de reeducare de la Pitești.

Tihna și frumusețea locului, racla cu relicvele unor oameni sfinți care au sfârșit în închisorile comuniste, cu precădere ale celor de la Aiud, precum și prezența părintelui stareț arhimandrit Justin Pârnu au făcut, deopotrivă, ca Mănăstirea Petru Vodă să devină, întocmai mănăstirilor de tradiție din țară și străinătate, un loc de pelerinaj și de trăire duhovnicească prin excelență.

Sfinția sa a fost un părinte cu o ținută și o prezență harismatică fascinantă, rupt fiind parcă din frescele lui Grigorescu. Era un tradiționalist și un pravilist prin excelență, întocmai marilor noștri duhovnici, un postitor și un rugător neîntrecut, toate acestea fiind susținute de o smerenie autentică, nici odată convențională. Nu era un extremist și nici un exclusivist, deși uneori lăsa o astfel de impresie. Atitudinea sfinției sale, categorică în anumite momente sensibile pentru Biserică, a fost binevenită și chiar apreciată și respectată.

Ca duhovnic, părintele stareț arhimandrit Justin Pârnu a realizat marea performanță a Duhovnicului de a nu fi doar un simplu confesor, ci și un prieten al fiecăruia dintre fiii săi duhovnicești. Nu încălca și nu constrângea niciodată voința ucenicilor săi, convins fiind de faptul că o supunere din constrângere nu are, evident, nici o valoare spirituală. Cerea penitențelor ascultare liber consimțită. În aceste condiții, cel care se spovedea la sfinția sa trăia în dialogul cu el sentimentul redescoperirii sale, al aflării vocației sale autentice. Altfel spus, sfinția sa nu era decât un instrument al lui Dumnezeu, sub epitrahilul căruia s-au format și au crescut duhovnicește nenumărate suflete, s-au dezlegat mulțime de păcate și s-au călăuzit purtătorii Crucii lui Hristos spre Împărăția lui Dumnezeu.

Chilia sfinției sale, de doar 4 pe 4 metri, era transformată într-un paraclis al Duhului – Duhovnicul fiind prin excelență un purtător al Duhului Sfânt – în care se dădeau sfaturi, se îndreptau pașii

oamenilor pe calea mântuirii, se deschideau inimile împovărate, se tămăduiau răni ascunse, se mângâiau sufletele tulburate, se descifrau, atât cât era cu putință, multe dintre tainele vieții veșnice. Rândul credincioșilor de la ușa sfinției sale nu se sfârșea decât târziu în noapte. Din spusele ucenicilor săi, părintele spovedea și câte 17 ore fără întrerupere.

Deși nu-și mai aparținea sieși în cea mai mare parte a timpului, totuși, în puținul timp care îi mai rămânea, medita, se ruga, citea și scria. Nu avea studii teologice superioare, ci doar liceale, începute în 1937 la Seminarul de la Cernica, continuate la cel de la Râmnicu-Vâlcea și finalizate după ce s-a întors de pe front, în 1944, la Seminarul de la Roman. Cu toate acestea, sfinția sa era o persoană cu capacități intelectuale de excepție. Se pare că cei 16 ani de temniță petrecuți în anturajul unor personalități de marcă ale neamului nostru au însemnat mult mai mult pentru sfinția sa decât dacă ar fi absolvit cursurile vreunei facultăți. Așa se și explică faptul că, pe la sfârșitul anilor 1960, când a ieșit pentru scurt timp din detenție, sfinția sa preda seminariștilor de la Mănăstirea Neamț dogmatică, greacă veche, franceză și germană.

Personalitatea unui astfel de om ar putea fi sintetizată astfel: teolog de excepție, duhovnic prin excelență, spirit de înaltă jertfelnicie, altruist, gospodar, un om care toată viața a ars pentru ideea dăruirii de sine și a iubirii de neam și de țară. Vocația și rostul său în viață au fost să împodobească și să înnoiască suflete și biserici, icoane și oameni; să săvârșească cele sfinte, să învețe, să mângâie pe cei întristați, să aline suferințele și să aducă speranță acolo unde era deznădejde.

Mărturie în acest sens stau mănăstirile Petru Vodă – una pentru monahi și alta pentru monahii, Urecheni, Rădeni, Blaj, capela de la Râpa Robilor de la Aiud, troițele construite în amintirea celor morți pe câmpurile de luptă, precum cele de la Țiganca - Basarabia, Moțca - Codrii Pașcanilor sau cea de pe dealul Bobeica - Nemțșor, precum și azilul de bătrâni, școala pentru copii și laboratorul pentru plante medicinale, alături de nenumăratele gesturi caritabile pe care le-a făcut în timpul vieții sfinției sale.

Părintele arhimandrit Justin Pârnu a fost un model în toate. Era un părinte care avea o sinceritate vecină cu inocența. Viața și-a trăit-o în ritmul și cadența fericirilor, iar vorba lui filocalică lăsa să se întrevadă permanenta lui legătură cu Dumnezeu. S-a strămutat la cele veșnice la 16 iunie 2013 și a fost înmormântat sub tâmpla ctitoriei sale, pentru ca astfel să fie nelipsit de la slujbele Bisericii, precum și din viața pelerinilor închinători.

Părintele stareț arhimandrit Justin Pârnu nu a murit și nu va muri niciodată, ci va trăi în noi și va vorbi prin noi. De asemenea, el va dura în amintirea noastră prin viața lui exemplară, prin modul lui de a se fi rugat și prin toate scrierile și ctitoriile sfinției sale.

Așadar, iubii mei, la acest ceas de pomenire, când toți deopotrivă ne înfrățim în rugăciune la mormântul sfinției sale, cea mai vie recunoștință pe care i-o putem aduce este să-i urmăm pilda vieții și să ne însușim Testamentul înscris pe cele patru coloane ale baldachinului ce-i protejează mormântul, lăsat ca un Memento peste timp: Unitate, Ascultare, Rugăciune și Pocăință.

Dumnezeu să-l aibă în sfânta Lui pază!

Preasfințitul Calinic Botoșăneanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor
(Cuvânt la Pomenirea Părintelui Arhimandrit Justin Pârnu)

Părintele Justin Pârvu - Duhovnicul a fost „omul lui Dumnezeu și al poporului român“

Părintele Justin, Duhovnicul nostru –iubitor de Dumnezeu, iubitor de țară, iubitor de români. Se spune că Părintele Justin a mers cu poporul în urma lui; să știți că el a primit pe orice om care i-a bătut la ușă. Părintele a realizat comuniunea între oameni; ne-a privit pe noi toți ca făpturi ale lui Dumnezeu. Nu a avut alte idei, nici xenofobe, nici antisemite. Părintele Justin a fost omul lui Dumnezeu, în primul rând. El ne-a învățat iscusința duhovnicească și dragostea față de Dumnezeu, apoi față

de oameni. Să nu se înțeleagă vreodată că Părintele Justin a fost nuanțat vreodată de ceva politic sau alte idei filosofice; el a fost doar un om al lui Dumnezeu și un om al poporului român.

Am trăit multe minuni făcute de Părintele și știu că Duhovnicul nostru, Duhovnicul întregii Români, își continuă lucrarea și acum. Părintele Justin s-a înfățișat în mai multe rânduri, la mormânt, printre credincioși, unor suflete pure: copiii unor pelerini. „Era într-o formă de lumină și șoptea ceva la ureche fiecărui credincios de la mormânt“, ne-au spus copiii. Împlinea un gând, o rugăciune! Părintele Justin așa a fost întotdeauna: numai lumină! Si transforma sufletele noastre în bucurie în fiecare clipă. Nu uităm niciodată dragostea Părintelui Justin pentru Dumnezeu, Biserică și Țară și cum ne spunea: „Eu așa am mers mereu, cu Evanghelia în față și cu națiunea în spate. A fi român înseamnă a muri pentru România. Cuvântul român, după mine, egal sfânt“. Să aveți în permanență bucuriile sufletești pe care le-ați împărtășit și le veți împărtăși și de-acum înainte alături de Părintele Justin!

Părintele Arhimandrit Hariton Negrea
Starețul Mănăstirii Petru Vodă

„La Sfânta Liturghie Părintele avea o lumină supraomenească pe chip“

Programul zilnic al Părintelui era unul mai presus de fire. În anii când era în mănăstirea de călugări, înainte de a se îmbolnăvi, de la ora 9-10 dimineața începea să dea drumul la oamenii de la ușă și îi primea neîntrerupt până la 6-7 seara sau chiar mai târziu, când făcea prima pauză ca să mănânce pentru prima și ultima oară în zi. Acest moment al mesei era singurul de relaxare și de destindere. După care din nou deschidea ușa și primea oameni în continuu până la 11 noaptea sau chiar la miezul nopții. Se odihnea o oră și apoi se ducea la biserică, la slujbă. Niciodată nu l-am văzut să lipsească de la slujbă. În altar îl așteptau preoții mănăstirii care voiau și ei un sfat de la părintele și duhovnicul lor, pentru că în timpul zilei nu era posibil din cauza mulțimii de oameni. În tot timpul slujbei stătea în picioare și pomenea pomelnice până la Sfânta Liturghie și apoi se mai așeza în genunchi în anumite momente ale slujbei. De multe ori îl vedeam cu fața strălucind în altar. Avea o lumină supraomenească pe chip. După Sfânta Liturghie, la ora 4 dimineața îl așteptau alți oameni pe care îi primea uneori până la ora 7, când le pleca autobuzul de Piatra Neamț. Singurele ore în care dormea erau 2-3 ore până la 9-10 dimineața. Înainte de a se culca seara, indiferent cât de obosit era nu-și lăsa niciodată rugăciunile de seară și paraclisul Maicii Domnului. În fiecare zi citea acatistul Sfinților Arhangheli. Cea mai mare minune pe care am văzut-o la Părintele era modul cum reușea să-ți schimbe viața. Și nu numai a ta, dar și a familiei tale, a prietenilor tăi. Minunile pe care le vedeam la el în fiecare zi erau așa de multe, încât aproape că nu le mai băgam în seamă. Devenise ceva foarte normal să trăim în minunile lui.

Maica Justina Bujor
Stareța Mănăstirii Paltin - Petru Vodă
(fragment dintr-o evocare)

Cum a devenit Cristina Nichituș Roncea fotograf oficial al Părintelui Justin

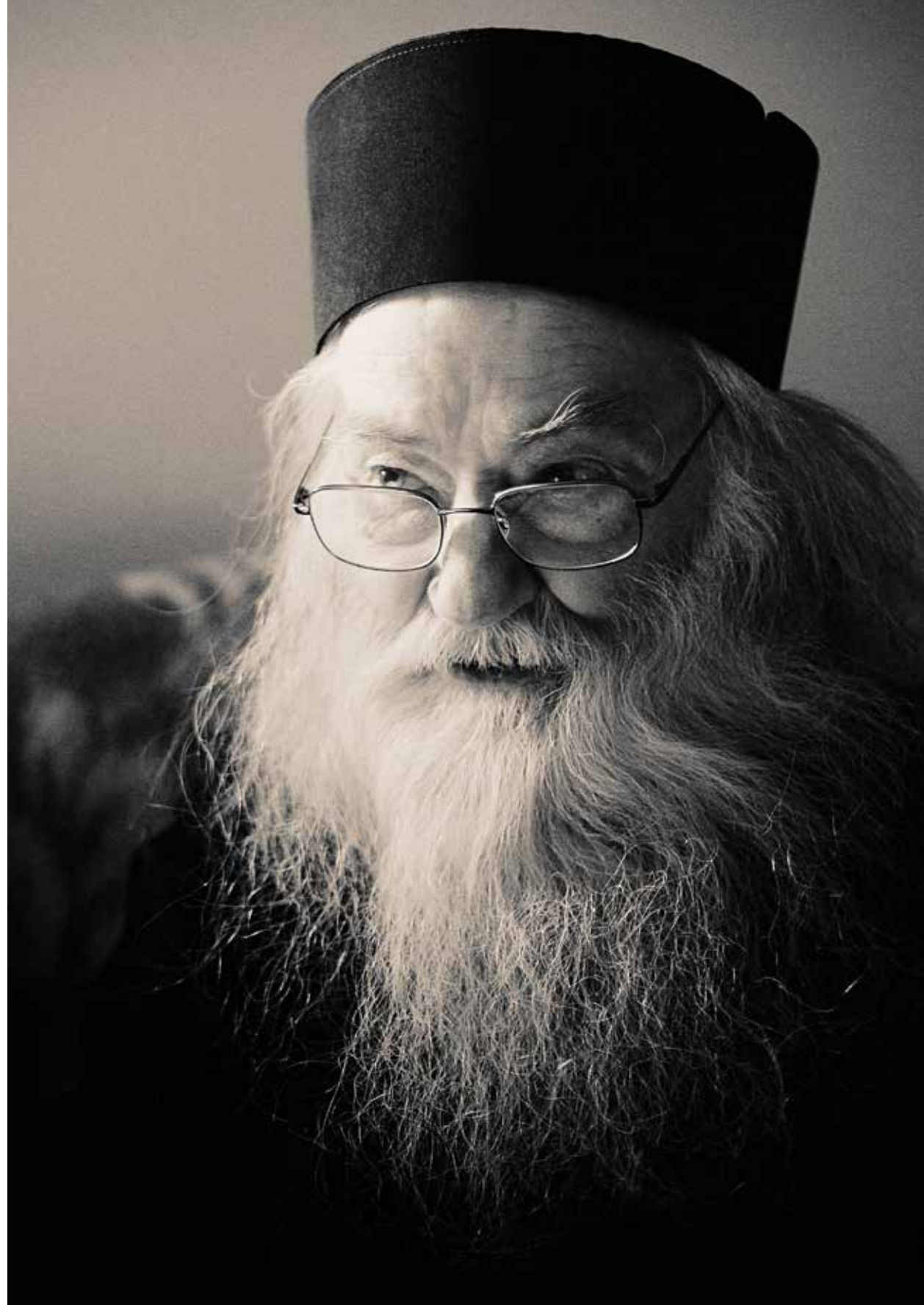
Stând în Mănăstire alături de Părintele Justin ne-am întrebat de multe ori cum să surprindem frumusețea și dumnezeirea de zi cu zi, cum să păstrezi cea mai bună mărturie despre sfântul pe care îl ai în fața ochilor, fără să-l agrezezi? Am avut și noi aparat de fotografiat în Mănăstire și s-au făcut poze. Dar noi n-am reușit; n-am avut atâta căldură, n-am avut atâta dragoste, n-am avut atâta uimire a unei inimi simțitoare cum a avut Cristina Nichituș Roncea. Și în momentul în care ea a venit la Părintele Justin, din momentul acela s-a impus de la sine ca fotograf oficial al Mănăstirii și al Părintelui. O femeie, nu un călugăr. Pentru că Părintele Justin a preferat-o pe ea. Pe noi ne fugărea, la fel ca și pe alții veniți cu aparate, iar pe ea o lăsa. De ce? Pentru că știa că nu este pentru noi lucrul acesta. Pentru că fiecare om are rolul lui iar al nostru era la strană și la rugăciune. Întrebarea mea, așadar, a căpătat dezlegare în momentul în care am văzut fotografiile făcute de Cristina Nichituș Roncea. M-am dat seama că problema s-a rezolvat. Părintele aștepta pe cineva care chiar să vadă cu ochi de fiu duhovnicesc; nu numai de artist, de profesionist, de inimă sensibilă, cum este autoarea, ci mai întâi cu ochi de fiică duhovnicească a Părintelui Justin.

Întâlnirea fotografei cu Duhovnicul i-a marcat viața, asemenea tuturor celor care l-au întâlnit pe Părintele Justin. Fotografiile ei - socotesc eu, și nu sunt singurul – reușesc să vorbească despre sfințenia unui duhovnic fără să o întineze, fără să o minimalizeze sau banalizeze; ci dimpotrivă. Cum se poate lucrul acesta? Iată cum una din artele moderne, arta fotografiei, poate fi transformată în artă duhovnicească. După părerea mea, este o parte din minunea vieții Părintelui Justin, care trebuia să ne fie redată și nouă dar mai ales celor care nu l-au cunoscut direct. Dacă privim fiecare portret în parte vom constata că majoritatea lor surprind o trăire, o trăire adâncă pentru țară și credință. Părintele purta pe umerii lui problemele întregii României; zeci sau chiar sute de oameni i le împărtășeau zilnic, pentru milioane de români se ruga el. O să găsiți și ochii Părintelui după șiroaiele sale de lacrimi sfinte care spălau România de păcate. Dar nu lipsește nici bucuria zâmbetului Părintelui, adus de fotografie pe chipul bătrânului duhovnic sau rezultat al umorului șugubăț al Părintelui, de care ne este atât de dor.

Autoarea ne asigură că și-a dorit ca fotografiile sale să fie privite cu sufletul. A reușit. Sunt ferm convins că așa cum Părintele părea coborât din vechile fresce și icoane, aceste fotografii vor sta de model pentru a urca la loc chipul Duhovnicului Neamului în icoanele bisericii strămoșești. Deja multe portrete din acest album au devenit iconice și sunt de găsit în mănăstiri și la dreptcredincioși de pe cuprinsul întregii țări și chiar și în Statele Unite sau în Țara Sfântă. De aceea, acest album nu este de pus în raft ci în locurile importante din casă. Pentru că vederea icoanelor sfinților deșteaptă sufletul spre viețuirea acelor sfinți. Și arta cea insuflată de Duhul Sfânt, pe care a lucrat-o Cristina Nichituș Roncea venind la noi în Mănăstire, a primit binecuvântarea Părintelui și a sfințelor icoane ale sfinților lui Dumnezeu. Minunile pe care le-a trăit familia Roncea au depășit, știm, ispitele pe care le-a întâmpinat – pentru că așa este viața la Mănăstire. Au fost alături de Părintele - și sub epitrahilul lui -, documentând atât ultima sa aniversare cât și ultimele binecuvântări date obștilor sale, ultimele clipe ale Părintelui în sfințele sale lăcașuri, înainte de plecarea spre spital... imagini de la finalul albumului.

Și nouă, ca monahi, în Mănăstire, ne este de mare folos vederea chipului Părintelui. S-au zgrăvit deja câteva icoane și le cinștim ca atare dar este suficient să-l privești pe Părintele nostru în ochi și prin intermediul unei fotografii ca să te trezești, să vii la viață. Și am toată nădejdea că viitorul României va fi altul, dacă noi aceștia care avem curajul să-l privim în ochi pe Părintele Justin vom încerca să facem faptele lui. Amin!

Monahul Filotheu Bălan
(fost secretar personal al Părintelui Justin)

„Fiul lui Dumnezeu Se naște în noi pentru ca și noi să ne îndumnezeim“

„Hristos, Mântuitorul nostru, a luat trup omenesc, făcându-se om adevărat. Dar nu a încetat să rămână ceea ce era de veci, adică Dumnezeu adevărat.

De acum Mesajul lui Dumnezeu, Cuvântul, S-a făcut Om, pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire, înfățișându-ni-L pe Hristos, care cuprinde în sine atât firea dumnezeiască, cât și pe cea omenească.

Prin faptul că S-a făcut om, Fiul lui Dumnezeu a așezat umanitatea Sa la dreapta Tatălui. S-a făcut singurul mijlocitor, ca o punte prin care toți putem ajunge la Împărăția Lui.

Unul este Mijlocitorul, între Dumnezeu și oameni: Omul Hristos.

Dacă în Vechiul Testament Dumnezeu era prezent în cortul sfânt, astăzi El a coborât în însuși trupul nostru – cortul nostru, în carne și oase, pe care l-a sfințit, l-a înveșmântat pentru slavă.

Prin coborârea Lui, El ne-a cuprins, ne-a înălțat pe toți. El s-a coborât pentru ca noi să ne înălțăm. El s-a făcut ca noi pentru ca și noi să ne facem ca El. El a sărăcit pentru ca noi să ne îmbogățim. El a fost ispitit pentru ca astfel noi să luptăm împotriva ispitelor. El a fost necinstit și batjocorit ca să ne

păzească pe noi. El a fost chinuit și omorât ca să ne mântuiască pe noi. El s-a coborât până la iad ca să ne înalțe pe noi până la Cer. El S-a făcut Fiul Omului pentru ca noi să avem putere de a ne face fii lui Dumnezeu, în veci.

De acum El a spus: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața, pentru că nu există un alt drum spre Dumnezeu, nu există o altă viață, decât viața în Iisus Hristos. Iar viața creștinului adevărat nu poate fi decât o viață în Hristos, în care suntem cuprinși și ne hrănim precum mlădițele din tulpina Viței.

Pe de altă parte, Sărbătoarea Întrupării sau Nașterea Domnului nu face decât să dezvăluie adevărul pe care îl trăim noi înșine în spațiul Bisericii, prin comunicare cu Hristos. Întruparea Domnului nu semnifică una sau mai multe zile de sărbătoare; semnifică o prezență reală a lui Dumnezeu în mijlocul nostru. De aceea ne cheamă mereu să trăim, să actualizăm în mod real unirea cu Dumnezeu, ce este întotdeauna prezența prin Sfânta Taină.

În peștera Bethleemului, Dumnezeu S-a născut om, pentru ca în Biserică omul să se nască Dumnezeu. Semnificația Bethleemului de „casă a pâinii“ se transmite astăzi prin Biserică, în lăcașul sfânt în care Dumnezeu se împărtășește oamenilor, ca Pâine a Vieții, care hrănește deopotrivă și sufletul și trupul.

Asemănarea cu Dumnezeu spre care am fost chemați înseamnă întruparea lui Hristos în noi. Precum El a unit divinul cu umanul, suntem chemați și noi să unim umanul cu divinul. Adică să ne unim cu Hristos prin Biserică, după cum și Fiul lui Dumnezeu e întrupare în ipostasul Său – firea Sa dumnezeiască cu firea noastră, omenească.

Sfințenia nu este altceva decât participarea la viața lui Hristos, o creștere în omenire. Fiul lui Dumnezeu Se naște în noi pentru ca și noi să ne îndumnezeim.

Venirea Fiului Omului în lume este mărturisirea iubirii Tatălui, El, Care ne iubește pe toți și noi toți suntem în Fiul, devenind trupul Său prin credința în El. Urmează Sfântul Grigore Teologul și spune că tocmai noi, noi înșine, suntem trupul Său.

Oricine împlinește voia lui Dumnezeu nu face altceva decât să crească și să lumineze în slavă și să se îndumnezeiască și să devină fiu al lui Dumnezeu după har.

Aceasta este bucuria sfințelor sărbători ce unește printr-o înțelepciune dumnezeiască atât însemnarea curgerii timpului, a anilor, dar și Taina Credinței care lucrează; până ce Hristos va lua chipul Lui vom putea ajunge cu toții la starea bărbatului desăvârșit, la măsura deplinătății lui Hristos. [Efeseni 4:13].

Cu binecuvântări,
Părintele Justin Pârvu

(Cuvânt acordat jurnalistului Victor Roncea la Nașterea Domnului, 2008)